РЕФЕРАТИВНО-НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2521-1463

СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА.

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

ОНЛАЙН-ЖУРНАЛ ЗАСНОВАНО У 2016 РОЦІ

НОМЕР ЖУРНАЛУ

№ 2 (25)

Березень – квітень 2019 р.

DOI 10.53672/ej.2.2019

expertize-journal.org.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Назаров О. А.
Євдокимова Н. О.
Кириченко О. А.
Калинка Г. І.
Цільмак О. М.
Мотлях О. І.

Барко В. І.
Лефтеров В. О.
Коренюк П. І.
Алікіна Н. В.
Попова Г. В.
Вітомський Ю. Л.

Землянська О. В.

Чернякова О. В.
Большаков С. І.
Тунтула О. С.
Ткач Ю. Д.
Єгорова Т. М.
Лисенко А. Б.

Шаповалов В. О.
Савкіна Т. В.
Савостін О. П.
Безушко С. В.
Вербина Ю. В.
Хлонь О. М.

Інститут Kyiv ПСИХОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ І ПОЛІГРАФА

ВИДАЄТЬСЯ ЗА СПРИЯННЯ

Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі

ROR 02xc7et08

Номер на сайті

ISSN 2521-1463

9 772521 146000

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ
Назаров Олег Анатолійович
канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій з 2015 року, суб'єкт ветеранського підприємництва, судовий експерт

ВИДАВНИК НАЗАРОВ О. А.

DOI: 10.53672/ej.2.2019

Судово-психологічна експертиза

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

Реферативно-науковий online журнал

Електронне видання

Виходить один раз на два місяці

Засновано у травні 2016 року

2019, № 2 (25)

березень – квітень 2019 р.

Київ

expertize-journal.org.ua

DOI: 10.53672/ej.2.2019[1]
УДК 159:34(05)+159:371(05)+347.948
ББК 67.5:88.4
С89

ISSN 2521-1463 (Online)
EAN-13 9772521146000

Ідентифікатор медіа R40-05509 (рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 26.09.2024 № 2785)

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович[3]

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі», ROR 02xc7et08[2]

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025

С89 **Судово-психологічна експертиза.** Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці : реферат.-наук. online журн. — 2019. — № 2 (25) (березень – квітень 2019). — 48 с. — URL: expertize-journal.org.ua.

Журнал присвячений теорії і практиці судово-психологічної експертизи, застосуванню поліграфа та інших спеціальних знань у юридичній діяльності. Номер містить оригінальні статті й реферати праць з юридичної психології, судової експертизи та суміжних галузей, а також новини журналу й розділ «Новини інженерної психології та психотехніки».

Для судових експертів, психологів, поліграфологів, правників, науковців і здобувачів освіти.

УДК 159:34(05)+159:371(05)+347.948

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів. Рукописи можуть рецензуватися і не повертаються. За точність викладеного матеріалу та достовірність інформації, що міститься в опублікованих матеріалах, відповідальність несуть автори. Зміни тексту та скорочення, що не впливають на зміст матеріалів, а також їх перейменування вносяться редакцією без узгодження з автором. Комерційне використання матеріалу заборонено. Авторські права належать їх авторам. Видання практикує політику негайного відкритого доступу до опублікованого змісту.

Електронна сторінка номера — див. «Посилання»[1]

Журнал включено до: Google Scholar, ISSN Portal, Crossref, Реєстр наукових видань України, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), Реєстр суб'єктів у сфері медіа.

Випуск сформовано в електронному архіві журналу з матеріалів, оприлюднених на сайті видання; дати першого оприлюднення зазначено біля кожного матеріалу.

© Автори матеріалів, 2019
© Видавник Назаров О. А., оформлення PDF-версії, 2019

Редакційна колегія

Головний редактор — видавець (засновник видання)

Назаров О. А. — канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва, атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження» (стаж експертної діяльності з 2000 р.), поліграфолог, правознавець

Заступники головного редактора

Євдокимова Н. О. — д-р психол. наук, професор; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика», ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (психологічні науки)

Кириченко О. А. — д-р юрид. наук, професор; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика» (юридичні науки)

Відповідальний секретар

Калинка Г. І. — ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика», здобувач ступеня доктора філософії (юридична психологія)

Члени редакційної колегії

Цільмак О. М. — д-р юрид. наук, канд. психол. наук, професор; Одеський державний університет внутрішніх справ

Мотлях О. І. — д-р юрид. наук, професор, заслужений юрист України; Національна академія внутрішніх справ

Барко В. І. — д-р психол. наук, професор; Державний науково-дослідний інститут МВС України

Лефтеров В. О. — д-р психол. наук, професор; Національний університет «Одеська юридична академія»

Коренюк П. І. — д-р екон. наук, професор, академік Академії економічних наук України; Дніпровський державний технічний університет

Алікіна Н. В. — канд. психол. наук, старший науковий співробітник, експерт вищого кваліфікаційного класу

Попова Г. В. — канд. психол. наук, доцент; НТУ «Харківський політехнічний інститут»

Вітомський Ю. Л. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Землянська О. В. — д-р психол. наук, професор; професор кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, полковник міліції у відставці

Чернякова О. В. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Хлонь О. М. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Большаков С. І. — канд. військ. наук, доцент; ТОВ «Науково-дослідний інститут судової експертизи та оцінки», атестований судовий експерт

Тунтула О. С. — канд. юрид. наук, доцент; Чорноморський національний університет ім. Петра Могили

Ткач Ю. Д. — канд. юрид. наук; Одеський державний університет внутрішніх справ

Безушко С. В. — канд. пед. наук, доцент; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика»

Вербина Ю. В. — канд. психол. наук, доцент; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика»

Єгорова Т. М. — старший науковий співробітник; Харківський НДІ судових експертиз ім. М. С. Бокаріуса (Полтавське відділення), атестований судовий експерт

Савкіна Т. В. — старший науковий співробітник; Харківський НДІ судових експертиз ім. М. С. Бокаріуса, атестований судовий експерт

Савостін О. П. — старший судовий експерт; Одеський НДІ судових експертиз, атестований судовий експерт

Лисенко А. Б. — експерт-поліграфолог; Міжнародна асоціація професіоналів у поліграфології (AIPP)

Шаповалов В. О. — експерт-поліграфолог, атестований судовий експерт; ГО «Колегія поліграфологів України»

Зміст

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ 4

ПЕРЕДМОВА 8

РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, РЕФЕРАТИ СТАТЕЙ) 10

1.1. Теорія та історія застосування спеціальних знань *10*

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа 10

Пиріг І. В., Бідняк Г. С. Використання спеціальних знань на досудовому розслідуванні: навч. посібник 11

Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Основи одорології. Лекція № 8. Курс лекцій з криміналістики : навчальний посібник 15

---------- ЗМІСТ РОЗДІЛУ ---------- 17

1.2. Проблемні аспекти застосування поліграфа *18*

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа 18

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа 19

1.3. Судово-психологічна експертиза *20*

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа 20

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа 21

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа 22

Власенко С. Б. Психологічна характеристика юридично релевантних емоційних станів 23

Литвиненко І. В. Психологічна та кримінально-процесуальна характеристики розслідування серійних сексуальних злочинів 26

1.4. Правове та науково-прикладне забезпечення професійної діяльності . *28*

Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ (судова палата у кримінальних справах). Правова позиція Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо віднесення результатів психофізіологічного інтерв'ю до орієнтовної інформації для вжиття органами досудового розслідування подальших необхідних заходів **28**

РОЗДІЛ 2. НОВИНИ ІНЖЕНЕРНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕХНІКИ **33**

Комп'ютерні поліграфи Axciton **33**

ЧИТАЧІ ТАКОЖ ШУКАЮТЬ **35**

ВИМОГИ ДО СТАТЕЙ І ТЕЗ АВТОРІВ **38**

ВІДОМОСТІ ПРО ЖУРНАЛ **41**

ВИХІДНІ ДАНІ **48**

СЛОВО РЕДАКЦІЇ

Передмова

Наш журнал — реферативно-науковий. Поряд з авторськими статтями, які вперше публікуються саме тут, ми подаємо реферати вже опублікованих праць: наукових статей, посібників, оглядів судової практики, офіційних документів. Реферат стисло передає зміст першоджерела; біля кожного такого матеріалу є позначка «Реферат», анотація та бібліографічний опис першої публікації. Так журнал показує, що нового з'явилося в науці й практиці, і веде читача до оригіналу.[1]

Шановні колеги! Судова експертиза — професія для тих, хто не зупиняється на першому поясненні. Номер 2019, № 2 (25) за березень–квітень 2019 року пропонує 12 матеріалів про поліграф і виявлення обману, судово-психологічна експертиза.

> *Цікавий факт зі світу судової експертизи. 23 березня 1999 року у справі Kumho Tire Co. v. Carmichael (суддя Браєр) Верховний суд США поширив обов'язок судді-«воротаря» з наукових на всі експертні свідчення, що ґрунтуються на технічних та інших спеціальних знаннях. Суд наголосив, що критерії Daubert слід застосовувати гнучко. У 2019 році минає 20 років від цієї події.*[2]

Можливо, саме ваше дослідження стане наступною сторінкою історії судової експертизи. Читайте, сперечайтеся, пишіть до журналу — і повертайтеся до архіву номерів по нові матеріали.

Редакція журналу

REFERENCES

1. DSTU 3017:2015. Informatsiia ta dokumentatsiia. Vydannia. Osnovni vydy. Terminy ta vyznachennia poniat [Information and Documentation. Publications. Main Types. Terms and Definitions]. [Chynnyi vid 2016-07-01]. Vyd. ofits. Pp. 4.14.2.2, 4.14.2.7. Referaty prats, opryliudnenykh

ranishe, podano iz zaznachenniam imeni avtora ta dzherela zapozychennia vidpovidno do p. 1 ch. 2 st. 22 Zakonu Ukrainy "Pro avtorske pravo i sumizhni prava" vid 01.12.2022 № 2811-IX; akty orhaniv derzhavnoi vlady ta ofitsiini dokumenty sudovoho kharakteru ne okhoroniaiutsia avtorskym pravom (p. 3 ch. 1 st. 8 tsoho Zakonu). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Kumho Tire Co. v. Carmichael, 526 U.S. 137 (1999). Cornell Law School LII. URL: https://www.law.cornell.edu/supremecourt/text/526/137 (data zvernennia: 04.11.2026).

Розділ 1. Наукові публікації (статті, реферати статей)

Позначки: «Анотація» — оригінальний матеріал, уперше оприлюднений у журналі; «Реферат» — виклад праці або офіційного документа, уперше оприлюднених в іншому виданні чи на іншому ресурсі; під кожним рефератом наведено відомості про першу публікацію. До наукових публікацій подано розширену анотацію українською мовою з ключовими словами та англомовну анотацію (Abstract, Keywords); наявний DOI зазначено біля відомостей про оприлюднення. Цифри у квадратних дужках відсилають до списку References після кожної публікації: описи за ДСТУ 8302:2015, українські й російські назви подано латиницею (транслітерація за постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 № 55), їхній переклад англійською — у квадратних дужках.

Читачеві. За кожною публікацією цього номера стоять реальні справи: кримінальні провадження, сімейні спори, позови про відшкодування моральної шкоди, перевірки із застосуванням поліграфа. Анотація допоможе швидко зорієнтуватися, а повний текст за посиланням відкриє методики, аргументи сторін і правові позиції Верховного Суду, які можуть знадобитися у вашій наступній справі. Читайте, порівнюйте з власною практикою і діліться знайденим з колегами.

1.1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 05.09.2021

Анотація. Службове оголошення редакції про послугу «Консультація»: читачі журналу, суди, правоохоронні органи та інші зацікавлені особи можуть звернутися із запитом чи замовленням на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, зокрема із застосуванням поліграфа, згідно з процесуальними кодексами. Повідомлено, що у 2021 р. на запити читачів надано понад 270 консультацій. Консультації організовує головний редактор журналу, атестований судовий експерт-психолог (поліграфолог), кандидат психологічних наук, доцент О. А. Назаров, член Президії Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України. Наведено посилання на сайт судового експерта, сайт тестувань EyeDetect та сторінку портативного обладнання для поліграфа.

Ключові слова: консультація, судово-психологічна експертиза, поліграф, судовий експерт, оголошення редакції.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 05.09.2021.

REFERENCES

1. "Konsultatsiia": zapyt, zamovlennia na provedennia sudovo-psykholohichnoi ekspertyzy za riznymy pidstavamy, u tomu chysli iz zastosuvanniam polihrafa ["Consultation": Request and Order for a Forensic Psychological Examination on Various Grounds, Including with the Use of the Polygraph]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/spetsialni-znannya/5651-konsultatsiya-zapit-zamovlennya-na-provedennya-sudovo-psikhologichnoji-ekspertizi-za-riznimi-pidstavami-u-tomu-chisli-iz-zastosuvannyam-poligrafa (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Використання спеціальних знань на досудовому розслідуванні: навч. посібник[1]

Пиріг І. В., Бідняк Г. С.

Реферат · оприлюднено 04.06.2021

Реферат. Навчальний посібник, авторами якого є І. В. Пиріг і Г. С. Бідняк (Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019, 140 с.), рекомендований Науково-методичною радою ДДУВС, висвітлює використання спеціальних знань на досудовому розслідуванні як складник курсу криміналістики. Рецензентами виступили Е. Б. Сімакова-Єфремян, К. О. Чаплинський і В. М. Коротаєв. У першому розділі автори простежують історичні передумови інституту спеціальних знань від давніх і середньовічних пам'яток (зокрема Кароліни) до кримінально-процесуальних кодексів XIX–XX ст., згадують порушене А. І. Вінбергом 1949 р. питання про окрему процесуальну фігуру спеціаліста та зміни 1971 р., що дозволили залучати спеціаліста до слідчих і судових дій. Спеціальні знання Пиріг і Бідняк визначають як сукупність теоретичних знань, практичних умінь і навичок у галузі науки, техніки, мистецтва чи ремесла, набутих професійною підготовкою або досвідом; юридичні знання до них не належать. Розмежовано процесуальні форми (участь спеціаліста, судова експертиза) і непроцесуальні (відомчі перевірки, дослідження об'єктів на місці події, консультаційна й технічна допомога, використання обізнаних осіб в оперативно-розшукових заходах). Процесуальний статус спеціаліста й експерта розкрито за ст. 71 і 69 КПК України, систему суб'єктів судово-експертної діяльності за ст. 7 Закону України «Про судову експертизу». Другий розділ присвячено залученню спеціалістів до огляду місця події, обшуку, допиту, слідчого експерименту та отримання зразків; докладно описано взаємодію слідчого і спеціаліста під час огляду за Інструкцією, затвердженою наказом МВС від 03.11.2015 № 1339, і види допомоги спеціаліста: криміналістичну, методичну, технічну, консультативну. Третій розділ охоплює поняття й класифікацію експертиз, організацію їх проведення, предмет, об'єкти та завдання окремих видів експертиз і оцінку висновку експерта. Нормативну основу становлять КПК України (зокрема ст. 237–245), Закон «Про судову експертизу» та

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз (наказ Мін'юсту від 08.01.1998 № 53/5). Видання містить контрольні питання, теми рефератів і додатки та адресоване курсантам, студентам і викладачам юридичних закладів освіти, працівникам Національної поліції, прокуратури, СБУ та адвокатам.

Ключові слова: спеціальні знання, досудове розслідування, спеціаліст, експерт, судова експертиза, огляд місця події, слідчі (розшукові) дії, висновок експерта, Кримінальний процесуальний кодекс України, криміналістика.

Use of Special Knowledge in Pre-Trial Investigation: A Textbook

Pyrih I. V., Bidniak H. S.

Abstract. Effective pre-trial investigation depends on how investigators involve people with special knowledge, yet the procedural and tactical rules for doing so are scattered across legislation and departmental instructions. Pyrih I. V. and Bidniak H. S. (Dnipro: Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, 2019; 140 pp.) bring these rules together in a textbook for the criminalistics course. The first chapter traces the historical background of the institution of special knowledge, defines special knowledge as theoretical knowledge and practical skills in science, technology, art or craft acquired through training or experience (legal knowledge excluded), and distinguishes procedural forms of its use, namely the participation of a specialist and forensic examination, from non-procedural ones such as departmental checks, preliminary examination of objects at the scene, consultative and technical assistance. The status of the specialist and the expert is analysed under Articles 71 and 69 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, and the system of forensic institutions under Article 7 of the Law of Ukraine On Forensic Examination. The second chapter covers the involvement of specialists in crime scene examination, searches, interrogation, investigative experiments and the taking of samples, with detailed guidance on cooperation between investigator and specialist under the 2015 Instruction of the Ministry of Internal Affairs. The third chapter deals with the classification and organisation of

forensic examinations, the subject matter, objects and tasks of particular types of examination, and the evaluation of an expert opinion. Review questions, essay topics and appendices make the book suitable for law students, police officers, prosecutors and defence lawyers.

Keywords: special knowledge, pre-trial investigation, specialist, forensic expert, forensic examination, crime scene examination, investigative actions, expert opinion, Criminal Procedure Code of Ukraine, criminalistics.

Першоджерело: Пиріг І. В., Бідняк Г. С. Використання спеціальних знань на досудовому розслідуванні : навч. посіб. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 140 с. (копія:).[2][3] Реферат оприлюднено в журналі 04.06.2021.

REFERENCES

1. Pyrih I. V., Bidniak H. S. Vykorystannia spetsialnykh znan na dosudovomu rozsliduvanni: navch. posibnyk [Use of Special Knowledge in Pre-Trial Investigation: A Textbook] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/inshi-vidi-spetsialnikh-znan/5110-pirig-i-v-bidnyak-g-s-p-33-vikoristannya-spetsialnikh-znan-na-dosudovomu-rozsliduvanni-navch-posibnik (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Pyrih I. V., Bidniak H. S. Vykorystannia spetsialnykh znan na dosudovomu rozsliduvanni [Use of Special Knowledge in Pre-Trial Investigation] : navch. posib. Dnipro : Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, 2019. 140 s. (kopiia:). URL: https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/3719 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Pyrih I. V., Bidniak H. S. Vykorystannia spetsialnykh znan na dosudovomu rozsliduvanni [Use of Special Knowledge in Pre-Trial Investigation] : navch. posib. Dnipro : Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, 2019. 140 s. (kopiia:). URL: https://expertize-journal.org.ua/images/dzherela/pyrih-bidniak-vykorystannia-spetsialnykh-znan-2019.pdf (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Основи одорології. Лекція № 8. Курс лекцій з криміналістики : навчальний посібник[1]

Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С.

Реферат · оприлюднено 16.07.2019

Реферат. Лекція № 8 «Основи одорології» курсу криміналістики О. А. Кириченка, Ю. Д. Ткача та О. С. Тунтули (2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019, 56 с.; додаток до журналу; рекомендовано вченою радою Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика) розглядає одорологію як базисне часткове вчення криміналістики. Автори відтворюють хронологію її становлення: службові собаки в Гільдесгеймі з ініціативи Г. Гроса (1896 р.), винахід В. В. Безруковим, А. І. Вінбергом, М. Г. Майоровим і Р. М. Тодоровим одорологічного методу консервації слідів запаху (1965 р.), перша одорологічна лабораторія в Латвійській РСР (1976 р.), Перша міжнародна одорологічна конференція в Легіоново (2000 р.), докторська дисертація В. Д. Басая «Основи криміналістичної одорології» (2003 р.), перші лабораторії в експертних підрозділах МВС України (2004 р.). Обговорено термінологічну дискусію («одорологія», «осьмологія», «ольфактроніка») і модель Одорологічного центру з лабораторним (звичайна й діагностична комісійна одорологічна експертиза) та позалабораторним напрямами (пошук людини, наркотиків, вибухових речовин, зброї). До фізичних властивостей слідів запаху віднесено летючість, розчинність, адсорбцію, розбавлення й дифузію, до криміналістичних безперервність утворення, рухливість структури, розсіювання, подільність, збереження в герметичній упаковці, індивідуальність, відносну стійкість і відносну незмінність. Розглянуто гіпотези сприйняття запаху, роль потових і сальних залоз в утворенні індивідуального запаху, загальну та спеціальну класифікації слідів запаху за походженням і часом утворення. Методична частина спирається на розробки В. Д. Басая: джерела індивідуального запаху, одорологічна валіза, консервація запахоносіїв у фольгу та скляну місткість, збирання фонового запаху, двоетапне отримання порівняльних зразків

(ст. 245 КПК України), вакуумна кріогенна установка. Окремо показано, у яких темах тактики й методики криміналістики доречно викладати одорологічні питання, і обґрунтовано потребу в спецкурсах для слідчих, суддів, експертів-одорологів та експертів-кінологів. Посібник призначено для криміналістичної підготовки бакалаврів права; він корисний слідчим, експертам і викладачам.

Ключові слова: одорологія, криміналістика, сліди запаху людини, собака-детектор, комісійна одорологічна експертиза, одорологічна лабораторія, запахоносій, зразки запаху, вакуумна кріогенна установка, класифікація слідів запаху.

Fundamentals of Odorology. Lecture No. 8. A Course of Lectures in Criminalistics: Textbook (2Nd Ed.)

Kyrychenko O. A., Tkach Yu. D., Tuntula O. S.

Abstract. Scent traces left by a person at a crime scene can be preserved and compared with reference samples, but the forensic value of this evidence depends on sound theory and strict collection methods. Kyrychenko O. A., Tkach Yu. D. and Tuntula O. S. (2nd ed., Kyiv: Publisher Nazarov O. A., 2019; 56 pp.) present odorology as a basic sub-doctrine of criminalistics in a lecture of their criminalistics course. They outline its history from the first police dogs in Hildesheim in 1896 and the 1965 invention of the scent preservation method, through the first odorology laboratory (1976), the First International Odorology Conference (2000) and Basai V. D.'s doctoral thesis (2003), to the first laboratories within the forensic units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in 2004. The authors discuss competing terms (odorology, osmology, olfactronics) and a model of an Odorology Centre with laboratory work, including commission odorological examination, and field search for persons, drugs, explosives and weapons. They describe the physical properties of scent traces (volatility, solubility, adsorption, dilution, diffusion) and their forensic properties, including continuous formation, divisibility, preservation in sealed packaging, individuality and relative stability. General and special classifications of scent traces by origin and age are proposed. The practical

part, based on Basai's methodology, covers sources of individual scent, the odorology kit, preservation of scent carriers in foil and glass jars, background scent collection, two-stage taking of reference samples under Article 245 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, and a vacuum cryogenic extraction unit.

Keywords: odorology, criminalistics, human scent traces, scent detection dog, commission odorological examination, odorology laboratory, scent carrier, reference scent samples, vacuum cryogenic unit, classification of scent traces.

Першоджерело: Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Основи одорології. Лекція № 8. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 56 с. (Додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»).[1] Реферат оприлюднено в журналі 16.07.2019.

REFERENCES

1. Kyrychenko O. A., Tkach Yu. D., Tuntula O. S. Osnovy odorolohii. Lektsiia № 8. Kurs lektsii z kryminalistyky [Fundamentals of Odorology. Lecture No. 8. A Course of Lectures in Criminalistics: Textbook (2Nd Ed.)] : navchalnyi posibnyk : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/981-kirichenko-o-a-tkach-yu-d-tuntula-o-s-osnovi-odorologiji-lektsiya-8-kurs-lektsij-z-kriminalistiki-navch-posib-2-ge-vid (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

---------- ЗМІСТ РОЗДІЛУ ----------[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 06.07.2019

Анотація. Службова сторінка розділу «Зміст розділу» з переліком 20 праць представників наукової школи професора О. А. Кириченка, виданих Видавцем Назаровим О. А. у 2019–2020 рр. як додатки до журналу. До переліку увійшли монографія «Новая докт-

рина одиннадцатиуровневого образования и его учебного обеспечения» (2019), лекції курсу криміналістики (№ 1–6, 8, 9), лекція № 4 курсу Загальної частини Антикримінальної галузі права України, лекції з «Правознавства» та «Конституційного права зарубіжних країн», навчально-методичні посібники до спецкурсів із подолання господарських кримінальних правопорушень і правопорушень у сфері інформаційних технологій, мультимедійні презентації О. А. Кириченка та Ю. О. Ланцедової. Для кожної праці подано бібліографічний опис і посилання на її сторінку в журналі.

Ключові слова: зміст розділу, наукова школа О. А. Кириченка, криміналістика, навчальні посібники, додатки до журналу.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 06.07.2019.

REFERENCES

1. ---------- ZMIST ROZDILU ---------- [Section Contents]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/976-zmist-rozdilu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

1.2. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІГРАФА

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 05.09.2021

Анотація. Редакція традиційно нагадує про послугу «Консультація»: запит або замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа, можуть надіслати зацікавлені особи, суд і правоохоронні органи відповідно до процесуальних кодексів. За 2021 р. на запити читачів проведено понад 270 консультацій різного спря-

мування. Їх організовує О. А. Назаров – головний редактор журналу, атестований судовий експерт-психолог (поліграфолог), кандидат психологічних наук, доцент, член Президії Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України. Додано посилання на офіційний сайт експерта, сайт тестувань на поліграфі EyeDetect і сторінку продажу підлокітників Mobi.

Ключові слова: консультація, судово-психологічна експертиза, поліграф, судовий експерт, оголошення редакції.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 05.09.2021.

REFERENCES

1. "Konsultatsiia": zapyt, zamovlennia na provedennia sudovo-psykholohichnoi ekspertyzy za riznymy pidstavamy, u tomu chysli iz zastosuvanniam polihrafa ["Consultation": Request and Order for a Forensic Psychological Examination on Various Grounds, Including with the Use of the Polygraph]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/ekspertiza-s-poligrafom/5649-konsultatsiya-zapit-zamovlennya-na-provedennya-sudovo-psikhologichnoji-ekspertizi-za-riznimi-pidstavami-u-tomu-chisli-iz-zastosuvannyam-poligrafa (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 05.09.2021

Анотація. Нагадування для користувачів журналу про консультаційну послугу редакції. Через сервіс «Консультація» суд, правоохоронні органи та інші зацікавлені особи можуть подати запит чи замовлення на судово-психологічну експертизу з різних підстав, зокрема із застосуванням поліграфа, у порядку процесуаль-

них кодексів. У 2021 р. надано понад 270 консультацій. Консультування здійснює головний редактор журналу О. А. Назаров – атестований судовий експерт-психолог (поліграфолог), кандидат психологічних наук, доцент, член Президії Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Мін'юсті. Наведено адреси сайту судового експерта, сайту тестувань EyeDetect (Converus Inc., США) та сторінки портативного обладнання для поліграфа.

Ключові слова: консультація, судово-психологічна експертиза, поліграф, судовий експерт, оголошення редакції.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 05.09.2021.

REFERENCES

1. "Konsultatsiia": zapyt, zamovlennia na provedennia sudovo-psykholohichnoi ekspertyzy za riznymy pidstavamy, u tomu chysli iz zastosuvanniam polihrafa ["Consultation": Request and Order for a Forensic Psychological Examination on Various Grounds, Including with the Use of the Polygraph]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/beskontaktnaya-diagnostika-lzhi/5650-konsultatsiya-zapit-zamovlennya-na-provedennya-sudovo-psikhologichnoji-ekspertizi-za-riznimi-pidstavami-u-tomu-chisli-iz-zastosuvannyam-poligrafa (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

1.3. СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 05.09.2021

Анотація. Оголошення про послугу журналу «Консультація», що дає змогу зацікавленим особам, суду й правоохоронним орга-

нам подати запит або замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа, згідно з процесуальними кодексами. Повідомлено про понад 270 консультацій, наданих читачам у 2021 р. Організацію консультацій покладено на головного редактора О. А. Назарова – атестованого судового експерта-психолога (поліграфолога), кандидата психологічних наук, доцента, члена Президії Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України. Подано посилання на сайт експерта, на сайт тестувань EyeDetect і на сторінку підлокітників Mobi для поліграфа.

Ключові слова: консультація, судово-психологічна експертиза, поліграф, судовий експерт, оголошення редакції.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 05.09.2021.

REFERENCES

1. "Konsultatsiia": zapyt, zamovlennia na provedennia sudovo-psykholohichnoi ekspertyzy za riznymy pidstavamy, u tomu chysli iz zastosuvanniam polihrafa ["Consultation": Request and Order for a Forensic Psychological Examination on Various Grounds, Including with the Use of the Polygraph]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/ekspertiza-grazhdanskim-delam/5647-konsultatsiya-zapit-zamovlennya-na-provedennya-sudovo-psikhologichnoji-ekspertizi-za-riznimi-pidstavami-u-tomu-chisli-iz-zastosuvannyam-poligrafa (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 05.09.2021

Анотація. Інформаційний блок редакції про консультації щодо призначення та проведення судово-психологічної експертизи, зокрема із застосуванням поліграфа. Послуга «Консультація» доступна зацікавленим особам, судам і правоохоронним органам відповідно до процесуальних кодексів; у 2021 р. за запитами читачів проведено понад 270 консультацій різного спрямування. Консультації організовує головний редактор журналу, атестований судовий експерт-психолог (поліграфолог), кандидат психологічних наук, доцент О. А. Назаров, член Президії Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Мін'юсті. Наведено посилання на офіційний сайт експерта, сайт тестувань на поліграфі EyeDetect і сторінку продажу портативного обладнання Mobi.

Ключові слова: консультація, судово-психологічна експертиза, поліграф, судовий експерт, оголошення редакції.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 05.09.2021.

REFERENCES

1. "Konsultatsiia": zapyt, zamovlennia na provedennia sudovo-psykholohichnoi ekspertyzy za riznymy pidstavamy, u tomu chysli iz zastosuvanniam polihrafa ["Consultation": Request and Order for a Forensic Psychological Examination on Various Grounds, Including with the Use of the Polygraph]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/ekspertiza-po-admin-delam/5648-konsultatsiya-zapit-zamovlennya-na-provedennya-sudovo-psikhologichnoji-ekspertizi-za-riznimi-pidstavami-u-tomu-chisli-iz-zastosuvannyam-poligrafa (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

«Консультація»: запит, замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 05.09.2021

Анотація. Повторне службове повідомлення про послугу «Консультація»: редакція приймає запити й замовлення на проведення судово-психологічної експертизи за різними підставами, у тому числі із застосуванням поліграфа, від зацікавлених осіб, суду та правоохоронних органів згідно з процесуальними кодексами. У 2021 р. читачам надано понад 270 консультацій. Консультування організовує О. А. Назаров – головний редактор, атестований судовий експерт-психолог (поліграфолог), кандидат психологічних наук, доцент, член Президії Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України. Наприкінці подано посилання на сайт судового експерта, сайт тестувань EyeDetect і сторінку обладнання для поліграфа.

Ключові слова: консультація, судово-психологічна експертиза, поліграф, судовий експерт, оголошення редакції.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 05.09.2021.

REFERENCES

1. "Konsultatsiia": zapyt, zamovlennia na provedennia sudovo-psykholohichnoi ekspertyzy za riznymy pidstavamy, u tomu chysli iz zastosuvanniam polihrafa ["Consultation": Request and Order for a Forensic Psychological Examination on Various Grounds, Including with the Use of the Polygraph]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/psikhologichna-ekspertiza/5652-konsultatsiya-zapit-zamovlennya-na-provedennya-sudovo-psikhologichnoji-ekspertizi-za-riznimi-pidstavami-u-tomu-chisli-iz-zastosuvannyam-poligrafa (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Психологічна характеристика юридично релевантних емоційних станів[1]

Власенко С. Б.

Реферат · оприлюднено 03.06.2021

Реферат. Стаття С. Б. Власенко (Юридична психологія. 2019. № 1 (24). С. 24–31) присвячена психологічній характеристиці емоційних станів особистості, що мають юридичне значення. Вихідна теза: саме ці стани набувають особливої ваги під час судово-експертних досліджень, а їх систематизація в юридичній психології досі неповна. Провідним методом є теоретичний аналіз наукових праць. Зіставлено класифікації юридично релевантних станів, запропоновані Л. Алексєєвою, Є. Ільїним та іншими дослідниками; загальновизнаними предметами судово-психологічної експертизи названо фізіологічний афект, стрес і фрустрацію, а також виокремлено посттравматичний стресовий стан. Біологічний стрес, описаний Г. Сельє з трьома стадіями адаптаційного синдрому, розмежовано з психологічним, притаманним лише людині: за Ю. Щербатих, він може виникати й у відповідь на ще не здійснену, лише можливу загрозу. Посттравматичний стресовий розлад розглянуто як юридично значущий стан; систематизовано чинники, що ускладнюють його перебіг (особливості характеру, стать, вік, попередній досвід, психічні розлади в анамнезі, адикції, ураження ЦНС і тяжкі соматичні хвороби), та критерії оцінки тяжкості за порушеннями сімейної, професійної, соціальної й особистісної сфер; наголошено на суб'єктивності поняття психотравмувальної ситуації та на можливості виокремити групу осіб, більш схильних до цього розладу. Для афекту зіставлено підготовчу стадію, стадію вибуху та завершальну стадію у фізіологічного, кумулятивного, патологічного й аномального (на тлі алкогольного чи наркотичного сп'яніння) афекту; кумулятивний і аномальний афект запропоновано вважати варіантами фізіологічного, бо вони трапляються в психічно здорових осіб. Фрустрацію схарактеризовано через її зв'язок з агресією (Д. Доллард, С. Розенцвейг) і дезорганізацією поведінки; описано три варіанти поведінки фрустрованої особи за М. Костицьким. Висновок: найдослідженішим юридично релевантним станом залишається афект, тоді як кризові, конфліктні ста-

ни та пристрасть потребують подальшого вивчення. Матеріал корисний експертам-психологам при формулюванні й оцінці висновків щодо емоційного стану обвинуваченого чи потерпілого.

Ключові слова: емоційні стани, юридично релевантні стани, афект, кумулятивний афект, стрес, посттравматичний стресовий розлад, фрустрація, агресія, судово-психологічна експертиза, юридична психологія.

Psychological Characteristics of Legally Relevant Emotional States

Vlasenko S. B.

Abstract. Emotional states of the accused or the victim often determine the legal qualification of an act, yet legal psychology still lacks a consistent account of which states are legally relevant and how they differ. Vlasenko S. B. (Legal Psychology, 2019, No. 1 (24), pp. 24-31) addresses this gap through a theoretical analysis of the literature. The article compares classifications of legally relevant emotional states proposed by L. Alekseeva, A. Kobera and E. Ilyin and identifies physiological affect, stress, post-traumatic stress and frustration as the states most significant for forensic psychological examination. Biological stress, described by H. Selye with three stages of the general adaptation syndrome, is distinguished from psychological stress, which is specific to humans and may arise in response to a merely possible future threat. Post-traumatic stress disorder is analysed as a legally significant condition: the author lists factors that aggravate its course, from personality traits, sex and age to previous mental disorders, addictions and organic brain damage, and outlines severity criteria based on disruption of family, occupational, social and personal functioning. The preparatory, explosive and final stages are compared for physiological, cumulative, pathological and anomalous affect (under the influence of alcohol or drugs), and cumulative and anomalous affect are treated as variants of physiological affect because they occur in mentally healthy persons. Frustration is examined in its link to aggression and behavioural disorganisation. The author concludes that affect is the best stud-

ied state, while crisis states, conflict states and passion require further research.

Keywords: emotional states, legally relevant states, affect, cumulative affect, stress, post-traumatic stress disorder, frustration, aggression, forensic psychological examination, legal psychology.

Реферат оприлюднено в журналі 03.06.2021. Відомості про першу публікацію уточнюються редакцією.

REFERENCES

1. Vlasenko S. B. Psykholohichna kharakterystyka yurydychno relevantnykh emotsiinykh staniv [Psychological Characteristics of Legally Relevant Emotional States] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/psikhologichna-ekspertiza/5093-vlasenko-s-b-psikhologichna-kharakteristika-yuridichno-relevantnikh-emotsijnikh-staniv (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Психологічна та кримінально-процесуальна характеристики розслідування серійних сексуальних злочинів[1]

Литвиненко І. В.

Реферат · оприлюднено 03.06.2021

Реферат. Статтю «Психологічна та кримінально-процесуальна характеристики розслідування серійних сексуальних злочинів» (Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2014. № 4. С. 161–171), автором якої є І. В. Литвиненко, присвячено особливостям розслідування серійних злочинів сексуального характеру. У праці розглянуто їх психологічну та кримінально-процесуальну характеристики й аналізує організаційні та тактичні прийоми слідчих (розшукових) дій, які застосовують під час розслідування цього виду злочинів. Окремо йдеться про залучення судового експерта-психолога (поліграфолога), призначення судово-психологічної експертизи психологічного портрета ймовірного злочинця та застосування поліграфа. Ключові слова автора: сексу-

альні злочини, нетрадиційні методи, судово-психологічна експертиза, тактичний прийом. Матеріал стосується слідчих, прокурорів і судових експертів-психологів, які працюють у провадженнях про серійні сексуальні злочини.

Ключові слова: серійні сексуальні злочини, розслідування, тактичний прийом, слідчі (розшукові) дії, нетрадиційні методи, судово-психологічна експертиза, психологічний портрет злочинця, поліграф.

Psychological and Criminal Procedure Characteristics of the Investigation of Serial Sexual Crimes

Lytvynenko I. V.

Abstract. Serial sexual crimes pose particular difficulties for investigators, since the offender is often unknown and conventional methods may not be enough. Lytvynenko I. V. (Scientific Bulletin of the National Academy of Internal Affairs, 2014, No. 4, pp. 161-171) considers the psychological and criminal procedure characteristics of investigating such crimes and analyses the organisational and tactical techniques of investigative (search) actions used in these proceedings. Particular attention is paid to involving a forensic psychologist (polygraph examiner), ordering a forensic psychological examination aimed at a psychological portrait of the probable offender, and using the polygraph. The author's keywords are sexual crimes, non-traditional methods, forensic psychological examination and tactical technique.

Keywords: serial sexual crimes, criminal investigation, tactical technique, investigative actions, non-traditional methods, forensic psychological examination, offender profiling, polygraph.

Першоджерело: Литвиненко І. В. Психологічна та кримінально-процесуальна характеристики розслідування серійних сексуальних злочинів. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2014. № 4. С. 161–171.[2] Реферат оприлюднено в журналі 03.06.2021.

REFERENCES

1. Lytvynenko I. V. Psykholohichna ta kryminalno-protsesualna kharakterystyky rozsliduvannia seriinykh seksualnykh zlochyniv [Psychological and Criminal Procedure Characteristics of the Investigation of Serial Sexual Crimes] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/psikhologichna-ekspertiza/5097-litvinenko-i-v-psikhologichna-ta-kriminalno-protsesualna-kharakteristiki-rozsliduvannya-serijnikh-seksualnikh-zlochiniv (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Lytvynenko I. V. Psykholohichna ta kryminalno-protsesualna kharakterystyky rozsliduvannia seriinykh seksualnykh zlochyniv [Psychological and Criminal Procedure Characteristics of the Investigation of Serial Sexual Crimes]. Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav. 2014. № 4. S. 161–171. URL: https://elar.naiau.kiev.ua/bitstream/123456789/671/1/16.pdf (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

1.4. ПРАВОВЕ ТА НАУКОВО-ПРИКЛАДНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Правова позиція Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо віднесення результатів психофізіологічного інтерв'ю до орієнтовної інформації для вжиття органами досудового розслідування подальших необхідних заходів[1]

Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ (судова палата у кримінальних справах).

Реферат офіційного документа · оприлюднено 25.07.2019

Реферат. Ухвалою колегії суддів судової палати у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 20.03.2014 у справі № 5-232км14 сформульовано правову позицію щодо процесуального статусу результатів психофізіологічного інтерв'ю із застосуванням поліграфа. Справу розглянуто за касаційними скаргами захисників двох

засуджених за п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України (умисне вбивство, вчинене за попередньою змовою групою осіб) на вирок Іллічівського міського суду Одеської області від 27.05.2013 та ухвалу Апеляційного суду Одеської області від 01.10.2013. Касаційні скарги залишено без задоволення, а судові рішення без змін. Суд виходив із того, що відповідно до Кримінального процесуального кодексу України результати психофізіологічного інтерв'ю не є джерелом доказів, застосування поліграфа чинним законодавством не регламентоване, а спеціаліст, який проводить таке дослідження, не підлягає кримінальній відповідальності за завідомо неправдивий висновок. Звідси випливає основна теза: такі результати не можуть бути підставою для висновку про винуватість чи невинуватість особи, проте можуть слугувати орієнтовною інформацією, яку органи досудового розслідування мають підтвердити або спростувати доказами, одержаними в установленому законом порядку. Редакція журналу подає цю позицію разом з іншими ухвалами того самого суду щодо поліграфа, ухваленими у 2012–2016 рр.: від 13.12.2012 у справі № 5-1509к12 (недопустимість результатів дослідження на поліграфі, якщо фахівця залучено у спосіб, не визначений КПК), від 13.03.2014 у справі № 5-1126км14 (порушення під час визнання неналежним доказом висновку психофізіологічної експертизи; вирок і ухвалу скасовано з направленням справи на новий судовий розгляд), від 12.11.2015 у справі № 5-2095КМ15 (неприпустимість визначати за допомогою поліграфа достовірність показань учасників процесу) та від 09.02.2016 у справі № 5-1011км15 (механізм використання в судовому процесі висновків психофізіологічної експертизи із застосуванням поліграфа). Зіставлення цих рішень дає змогу простежити, як касаційний суд розмежовував позапроцесуальне опитування на поліграфі та висновок психофізіологічної експертизи. Для слідчих, прокурорів, адвокатів і судових експертів позиція важлива тим, що окреслює межі використання результатів психофізіологічного інтерв'ю: вони придатні для планування подальших слідчих дій, але не замінюють доказів.

Ключові слова: психофізіологічне інтерв'ю, поліграф, правова позиція, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, допустимість доказів, орієнтовна інформація, досудове розслідування, психофізіологічна експертиза, касаційна практика, Кримінальний процесуальний кодекс України.

Legal Position of the High Specialized Court of Ukraine for Civil and Criminal Cases on Treating the Results of a Psychophysiological Interview as Indicative Information for Further Measures by Pre-Trial Investigation Authorities

Vyshchyi spetsializovanyi sud Ukrainy z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav (sudova palata u kryminalnykh spravakh).

Abstract. Ukrainian courts have repeatedly had to decide what weight, if any, polygraph findings may carry in criminal cases. This summary presents the legal position set out by a panel of the Criminal Chamber of the High Specialized Court of Ukraine for Civil and Criminal Cases in its ruling of 20 March 2014 in case No. 5-232km14. Defence counsel for two women convicted of premeditated murder committed by a group of persons in prior conspiracy (Article 115(2)(12) of the Criminal Code of Ukraine) challenged the judgment of the Illichivsk City Court of Odesa Region and the ruling of the Court of Appeal of Odesa Region; the cassation appeals were dismissed. The court held that, under the Criminal Procedure Code of Ukraine, the results of a psychophysiological interview are not a source of evidence, that polygraph use is not regulated by the legislation in force, and that the specialist conducting such testing bears no criminal liability for a knowingly false conclusion. Such results therefore cannot ground a finding of guilt or innocence. They may serve only as indicative information prompting investigators to take further steps to confirm or refute it with evidence obtained in the manner prescribed by law. The editors set this ruling alongside four other decisions of the same court issued between 2012 and 2016, which addressed the inadmissibility of polygraph results obtained by engaging a specialist outside the procedure of the Code, errors in rejecting a psychophysiological expert opinion,

the impermissibility of using the polygraph to establish the credibility of testimony, and the use of such expert opinions at trial. The material helps investigators, prosecutors, defence lawyers and forensic experts to distinguish an extra-procedural polygraph interview from a forensic examination.

Keywords: psychophysiological interview, polygraph, admissibility of evidence, indicative information, pre-trial investigation, High Specialized Court of Ukraine for Civil and Criminal Cases, cassation case law, Criminal Procedure Code of Ukraine, psychophysiological examination using a polygraph.

Першоджерело: Ухвала колегії суддів судової палати у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 20.03.2014 у справі № 5-232км14. [2] Реферат оприлюднено в журналі 25.07.2019.

REFERENCES

1. Vyshchyi spetsializovanyi sud Ukrainy z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav (sudova palata u kryminalnykh spravakh). Pravova pozytsiia Vyshchoho spetsializovanoho sudu Ukrainy z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav shchodo vidnesennia rezultativ psykhofiziolohichnoho interviu do oriientovnoi informatsii dlia vzhyttia orhanamy dosudovoho rozsliduvannia podalshykh neobkhidnykh zakhodiv [Legal Position of the High Specialized Court of Ukraine for Civil and Criminal Cases on Treating the Results of a Psychophysiological Interview as Indicative Information for Further Measures by Pre-Trial Investigation Authorities] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 2 (25). URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/984-pravova-pozitsiya-vishchogo-spetsializovanogo-sudu-ukrajini-z-rozglyadu-tsivilnikh-i-kriminalnikh-sprav-shchodo-vidnesennya-rezultativ-psikhofiziologichnogo-interv-yu-do-orientovnoji-informatsiji-dlya-vzhittya-organami-dosudovogo-rozsliduvannya-podalshikh-neobkhidnikh-zakhodiv-z-metoyu-pidtverdzhennya-chi-sprostuvannya-takoji-informatsiji-dokazami-oderzhanimi-u-

vstanovlenomu-zakonom-poryadku (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Ukhvala kolehii suddiv sudovoi palaty u kryminalnykh spravakh Vyshchoho spetsializovanoho sudu Ukrainy z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav vid 20.03.2014 u spravi № 5-232km14 [Ruling of the Panel of Judges of the Judicial Chamber for Criminal Cases of the High Specialised Court of Ukraine for Civil and Criminal Cases of 20.03.2014 in Case No. 5-232Km14]. URL: http://reyestr.court.gov.ua/Review/37973984 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

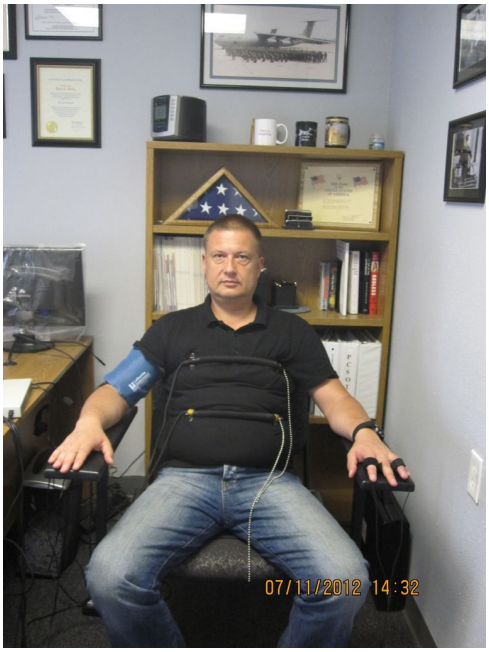
Розділ 2. Новини інженерної психології та психотехніки

КЛАСИЧНІ ПОЛІГРАФИ

Комп'ютерні поліграфи Axciton

З поліграфів американської фірми Axciton Systems розпочалася професійна поліграфологія в органах внутрішніх справ України.

У 1998–2000 роках за спонсорської підтримки української діаспори в США підготували 16 поліграфологів для МВС України — чотири групи по четверо — і закупили 16 поліграфів Axciton. Одними з перших на практиці почали працювати поліграфологи ГУ МВС в Автономній Республіці Крим, які навчалися зокрема в межах проєкту фірми Axciton [1].

Навчальне дослідження на поліграфі в Академії Марстона [2]

Український поліграфолог, випускник американської Академії Марстона, пояснив, чому обрав саме цей прилад: серед поліграфів виробництва США і Канади Axciton мав найдоступнішу ціну за високої

якості виготовлення та надійності, а також постійно оновлюване програмне забезпечення, простий інтерфейс, зручну навігацію та інноваційні алгоритми Брюса Уайта. За його словами, придбаний прилад і досі справно працює [2].

Вибір поліграфа автор пов'язує насамперед зі співвідношенням ціни та якості і зазначає, що в Академії студентам показували прилади багатьох виробників, а остаточне рішення кожен ухвалював сам [2].

REFERENCES

1. Nekotorye aspekty sovremennogo sostoyaniya poligrafologii v Ukraine. Sudovo-psikhologichna ekspertiza. Zastosuvannya poligrafa i spetsialnikh znan v yuridichniy praktitsi : vebsayt. 2013. 16 veres. URL: https://expertize-journal.org.ua/detektor-lzhi-poligraf/258-nekotorye-aspekty-sovremennogo-sostoyaniya-poligrafologii-v-ukraine (data zvernennia: 04.11.2026). [in Russian].

2. Pervye shagi v professii: Kak ya stal studentom amerikanskoy "Marston Rolygraph Academy". Sudovo-psikhologichna ekspertiza. Zastosuvannya poligrafa i spetsialnikh znan v yuridichniy praktitsi : vebsayt. 2017. 27 veres. URL: https://expertize-journal.org.ua/detektor-lzhi-poligraf/746-kak-ya-stal-studentom-amerikanskoj-marston-rolygraph-academy (data zvernennia: 04.11.2026). [in Russian].

Читачі також шукають

- Реєстр методик проведення судових експертиз[1]
- Заява з показаннями свідка, засвідчена нотаріально: позиція Верховного Суду[2]
- 28 типових зразків заяв і клопотань до суду[3]
- Висновок експерта як доказ: правові позиції Верховного Суду[4]
- База правових позицій Верховного Суду[5]

СТАНЬТЕ АВТОРОМ ЖУРНАЛУ

Судова експертиза потребує дослідників, які не бояться складних запитань. Якщо ви науковець, судовий експерт, адвокат, психолог чи здобувач наукового ступеня, надсилайте свої статті до редакції: журнал публікує дослідження з юридичної психології, судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та спеціальних знань у юридичній практиці. Публікація безкоштовна, статтям редакція присвоює DOI, а читають їх ті, хто щодня працює в судах. Приєднуйтеся до спільноти судових експертів і дослідників: вимоги до статей і тез наведено далі.

QR-код відкриває цей номер на сайті; архів усіх номерів[6].

ПОТРІБЕН СУДОВИЙ ЕКСПЕРТ?

Якщо у справі, яку розглядає суд, виникли питання, що потребують спеціальних знань у галузі психології, зокрема щодо моральних страждань, психологічного стану учасника процесу, інтересів дитини чи психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа, зверніться до редакції. Допоможемо визначитися з видом експертизи, сформулювати питання експертові й знайти фахівця з належною кваліфікацією.

Запит — через форму «Консультація» на сайті журналу[7] або за телефоном +38 (093) 476-72-60.

REFERENCES

1. Reiestr metodyk provedennia sudovykh ekspertyz [Register of Methodologies for Conducting Forensic Examinations]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/reestr-metodik-sud-expertiz (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Zaiava z pokazanniamy svidka, zasvidchena notarialno: pozytsiia Verkhovnoho Sudu [A Witness Statement Certified by a Notary: The Position of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/5752-zayava-z-pokazannyami-svidka-pidpis-yakogo-zasvidchuetsya-notarialno-v-gpk-nadannya-pokazan-svidkiv-shlyakhom-posvidchennya-notariusom-ne-spriyae-vsebichnomu-zabezpechennyu-prava-uchasnikiv-spravi-staviti-pitannya-v-tsivilnomu-protsesi-pozitsiya-verkhovnogo-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. 28 typovykh zrazkiv zaiav i klopotan do sudu [28 Model Templates of Applications and Motions to the Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/1076-zbirnik-zrazkiv-klopotan-pro-vidkladennya-rozglyadu-spravi-u-zv-

yazku-iz-vprovadzhennyam-karantinu-stanom-na-20-bereznya-2020-ta-ti-povi-zrazki-zayav-yaki-podayutsya-do-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vysnovok eksperta yak dokaz: pravovi pozytsii Verkhovnoho Sudu [Expert Opinion as Evidence: Legal Positions of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/5121-pozitsiya-vs-visnovok-eksperta-ne-e-nalezhnim-ta-dopustimim-dokazom-yakshcho-u-nomu-ne-zaznacheno-shcho-ekspert-obiznanij-pro-kriminalnu-vidpovidalnist-za-zavidomo-nepravdivij-visovok-i-shcho-takij-visnovok-pidgotovleno-dlya-podannya-do-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Baza pravovykh pozytsii Verkhovnoho Sudu [Database of Legal Positions of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/baza-pravovykh-pozytsii-verkhovnoho-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

6. Arkhiv nomeriv zhurnalu. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/nomera (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

7. Konsultatsiia: zapyt na provedennia sudovoi psykholohichnoi ekspertyzy, doslidzhennia [Consultation: Request for a Forensic Psychological Examination or Study]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/konsultacia (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Вимоги до статей і тез авторів

ЗАГАЛЬНІ УМОВИ

1. Редакція розміщує статті й тези авторів у мережі Інтернет на офіційному сайті видання. Статті й тези в журналі публікуються безкоштовно.
2. Приймаються статті (до 15 аркушів) і наукові тези доповідей (до 5 аркушів) з тематики журналу, що не публікувалися й не подавалися до друку раніше. Надсилаючи текст, автор, якщо інше не передбачено угодою з редакцією, передає журналу право на виняткову публікацію роботи на безстроковий термін і зберігає право використовувати її текст у подальших працях з посиланням на першу публікацію в журналі.
3. Автор відповідає за зміст роботи, достовірність фактичних даних, цитат, власних імен і географічних назв, а також за відсутність у матеріалі даних, що не підлягають відкритій публікації.
4. Редакція може здійснювати наукове й літературне редагування, за потреби — рецензування, і має право відхилити матеріал, що не відповідає вимогам або тематиці видання, містить плагіат чи поданий із порушенням строку. Виявлений плагіат є безумовною підставою для відхилення.
5. Протягом тижня після отримання статті (тез) редакція повідомляє автора електронною поштою про прийняття матеріалу до публікації.

ОФОРМЛЕННЯ ПУБЛІКАЦІЇ

1. Індекс УДК[1]; відомості про авторів: прізвище, ім’я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, країна (для іноземних авторів). Прізвище та ім’я латиницею подають за офіційними правилами транслітерації[2].
2. Назва публікації стисло відображає її зміст; анотацію подають після назви мовою публікації та українською мовою.
3. Файл Microsoft Word: шрифт Times New Roman, кегль 14, інтервал 1,5, абзацний відступ

1,25 см, береги — 2 см. Рядки: УДК; ім'я та прізвище автора (праворуч, напівжирним); установа, науковий ступінь, вчене звання, посада; назва великими літерами (посередині); анотації; текст.

4. Посилання в тексті — у квадратних дужках із номером джерела і сторінкою, напр. [1, с. 25]; список використаних джерел — наприкінці тексту за ДСТУ 8302:2015. Інтернет-посилання супроводжуються повними адресами URL.
5. Ілюстрації, графіки й таблиці розміщують безпосередньо в тексті там, де вони потрібні за змістом.
6. Структура статті: постановка проблеми та її актуальність; зв'язок із науковими й практичними завданнями; аналіз останніх досліджень; невирішені частини проблеми; мета; виклад основного матеріалу; висновки й перспективи. Структура тез: актуальність, мета, матеріали й методи, результати, висновки, список літератури.

ПОРЯДОК ПОДАННЯ

Статтю (тези) надсилають з дотриманням термінів виходу номерів[3] на електронну пошту заступника головного редактора за напрямом: психологічні науки — д-р психол. наук, професор Євдокимова Н. О. (yevdokymova@ukr.net); юридичні науки — д-р юрид. наук, професор Кириченко О. А. (alankir23@ukr.net), або головному редактору канд. психол. наук, доценту, ветерану війни — учаснику бойових дій, суб'єкту ветеранського підприємництва Назарову О. А. (nazarovua@ukr.net). Назва файлу: «прізвище_стаття» або «прізвище_тези», напр. Шевченко_стаття. Студенти (курсанти, слухачі) додають скан рецензії наукового керівника. Отримання матеріалів редакція підтверджує.

Authors from abroad prepare the paper according to the publication requirements of their country, add a short abstract in Ukrainian and send a Microsoft Word file to nazarovua@ukr.net named "surname_article" or "surname_theses".

Персональні дані авторів використовуються лише для внутрішніх завдань видання й не передаються стороннім особам; надсилання матеріалів означає згоду автора

на їх обробку відповідно до Закону України «Про захист персональних даних». Повний текст вимог — на сайті журналу[4].

REFERENCES

1. Universalna desiatkova klasyfikatsiia (UDK) : onlain-dovidnyk. Teacode. URL: https://teacode.com/online/udc (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Pro vporiadkuvannia transliteratsii ukrainskoho alfavitu latynytseiu : postanova Kab. Ministriv Ukrainy vid 27.01.2010 № 55. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2010-%D0%BF (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Terminy vykhodu nomeriv. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/termini-vikhodu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vymohy do oformlennia statei i tez [Requirements for Articles and Abstracts]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/vimogi-do-oformlennya (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Відомості про журнал

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Назва: реферативно-науковий журнал «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці» (*Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice*). Електронне (online) видання.

Ідентифікатори: ISSN 2521-1463 (Online); штриховий код EAN-13 для періодичних видань 9772521146000; державний український ідентифікатор медіа R40-05509; префікс DOI 10.53672 (Crossref), DOI журналу 10.53672/ej.

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович. Внесений Державним комітетом телебачення і радіомовлення України до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (свідоцтво серія ДК № 8355 від 09.06.2025; види діяльності: видавнича діяльність, розповсюдження видавничої продукції). Статус суб'єкта ветеранського підприємництва підтверджено витягом з Єдиного державного реєстру ветеранів війни від 31.10.2026 № 31102026-00003569 (Міністерство у справах ветеранів України)[3].

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі» (ТОВ «Інститут психологічної експертизи і поліграфа»); міжнародний ідентифікатор наукової організації ROR 02xc7et08[2].

Галузь: юридичні, психологічні науки. **Періодичність:** 1 раз на два місяці. **Мови видання:** українська, англійська.

Увага! Електронне видання не внесено до затвердженого Міністерством освіти і науки України переліку наукових фахових видань України.

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ

Видання пройшло державну реєстрацію як онлайн-медіа та включене до Реєстру суб'єктів у сфері медіа відповідно до Закону України «Про медіа» (ідентифікатор медіа R40-05509). Види електронних видань, їхні вихідні відомості та правила їх розміщення визначає ДСТУ 7157:2010 «Інформація та документація. Електронні видання. Основні види та вихідні відомості»; на електронні видання поширюються також ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять» і ДСТУ 4861:2007 «Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості».

МЕТА, ГАЛУЗЬ І ПРОБЛЕМАТИКА

Журнал спрямований на втілення в Україні європейських практик наукової самоорганізації, згуртування вітчизняної професійної спільноти науковців, психологів, поліграфологів, правознавців і судових експертів навколо обговорення актуальних теоретико-прикладних проблем спеціальних знань, які застосовуються в юридичній діяльності, зокрема тих, що перебувають у стадії наукової розробки.

Видання присвячене питанням теорії і практики судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та інших спеціальних знань у юридичній діяльності, сучасному судочинстві, навчанні, тренінгу, формуванню професійно важливих якостей представників юридичних професій (експертів, слідчих, суддів, прокурорів, адвокатів, юристів). До журналу приймаються статті проблемного характеру з цивільного, адміністративного, кримінального, кримінального процесуального та інших галузей права, а також із судової психології та інших напрямів психологічної науки, пов'язаних із судово-психологічною експертизою, використанням поліграфа і спеціальних знань у юридичній практиці. Редакція запрошує до співпраці докторів і кандидатів наук, молодих учених, а також усіх, хто займається науково-практичною діяльністю з цієї проблематики.

The journal is devoted to topical issues of the theory and practice of forensic psychological examination,

the use of the polygraph and other special knowledge in legal activities, modern legal proceedings, education and training of representatives of legal professions (experts, investigators, judges, prosecutors, attorneys, lawyers).

СТРУКТУРА ВИДАННЯ (ЗА ПОЛОЖЕННЯМ ПРО ЖУРНАЛ)

- Реферати, анотації та бібліографічні описи щодо застосування спеціальних знань: новини науки та прикладної діяльності; міжнародний досвід і співробітництво.
- Наукові публікації (статті): теорія та історія застосування спеціальних знань; судово-психологічна експертиза: методичні підходи до вирішення завдань; проблемні аспекти застосування поліграфа; правове та науково-прикладне забезпечення професійної діяльності; точка зору фахівця; юридична практика; інновації наукової школи юриспруденції професора Аланкіра; сторінка вченого.

ПОЛІТИКА ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

Видання практикує політику негайного відкритого доступу до опублікованого змісту, підтримуючи принципи вільного поширення наукової інформації та глобального обміну знаннями задля загального суспільного прогресу.

This publication practices a policy of immediate open access to published content, upholding the principles of the free flow of scientific information and the global exchange of knowledge.

ІСТОРІЯ ВИДАННЯ

Журнал створено у травні 2016 р. кандидатом психологічних наук, доцентом, експертом-поліграфологом, правознавцем О. А. Назаровим з метою популяризації можливостей судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа як ефективних інструментів сучасної психологічної науки у вирішенні найвідповідальніших правових проблем і ситуацій, а також використання інших напрямів спеціальних знань у юридичній практиці (економічних, товарознавчих, медичних, військових, криміналістичних тощо). Редакційну колегію сформовано у квітні 2017 р. під час ISSN-реєстрації видання в міжнародній базі періодичних видань.

БАЗИ ДАНИХ, РЕЄСТРИ ТА БІБЛІОТЕКИ

Журнал включено до інтернет-баз даних наукових видань, державних реєстрів медіа та бібліотек:

- Реєстр суб'єктів у сфері медіа (Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення), ідентифікатор медіа R40-05509[4]
- Google Scholar (Google Академія)[5]
- ISSN International Centre — ISSN Portal, запис 2521-1463[6]
- Crossref — член-реєстрант DOI, префікс 10.53672[7]
- Реєстр наукових видань України (УкрІНТЕІ)[8]
- Polska Bibliografia Naukowa (PBN)[9]

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Поштова адреса: 01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, абонентська скринька В-62.
Mailing address: Khreshchatyk Str. 22, P.O. Box V-62, Kyiv-1, 01001, Ukraine.

Засновник — видавець (з усіх питань діяльності журналу): канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович; тел. +38 (093) 476-72-60; e-mail: nazarovua@ukr.net.

Заступники головного редактора: д-р психол. наук, професор Євдокимова Наталя Олексіївна, тел. +38 (050) 493-72-81, e-mail: yevdokymova@ukr.net; д-р юрид. наук, професор Кириченко Олександр Анатолійович, тел. +38 (068) 760-60-26, e-mail: alankir23@ukr.net.

Сайт: expertize-journal.org.ua[10]; e-mail редакції: info@expertize-journal.org.ua.

Електронна сторінка цього номера[1]. Джерело відомостей: сторінка «Про реферативно-наукове видання» на сайті журналу[3].

REFERENCES

1. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice]. 2019. № 2 (25). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.2.2019. URL: https://expert-

ize-journal.org.ua/nomera/19779-2019-2-25 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Kyivskyi mizhnarodnyi sudovo-ekspertnyi instytut psykholohichnoi ekspertyzy i doslidzhen na polihrafi [Kyiv International Forensic Institute of Psychological Examination and Polygraph Research] : zapys u reiestri naukovykh orhanizatsii Research Organization Registry (ROR). URL: https://ror.org/02xc7et08 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Vytiah z Yedynoho derzhavnoho reiestru veteraniv viiny vid 31.10.2026 № 31102026-00003569 [Extract from the Unified State Register of War Veterans of 31.10.2026 No. 31102026-00003569] : vidomosti pro subiekta veteranskoho pidpryiemnytstva (Nazarov Oleh Anatoliiovych) / Ministerstvo u spravakh veteraniv Ukrainy. Opryliudneno na storintsi "Pro naukovo-referatyvne vydannia" saitu zhurnalu. URL: https://expertize-journal.org.ua/o-nauchnom-izdanii (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vytiah z Reiestru subiektiv u sferi media shchodo online media "Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi" (identyfikator media R40-05509). Natsionalna rada Ukrainy z pytan telebachennia i radiomovlennia. URL: https://drive.google.com/file/d/1YG1vbKwA5qQ2HXbKIKXVNeZs4tcUPtaw/view (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : profil u Google Akademii (Google Scholar). URL: https://scholar.google.com/citations?user=EaNiTNMAAAAJ (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

6. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys ISSN 2521-1463. ISSN Portal. ISSN International Centre. URL: https://portal.issn.org/resource/ISSN/2521-1463 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

7. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys zhurnalu v Crossref (prefiks DOI 10.53672). DOI: https://doi.org/10.53672/ej. [in Ukrainian].

8. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys u Reiestri naukovykh vydan Ukrainy. UkrINTEI. URL: http://nfv.ukrintei.ua/view/614090f159cc1d06af650872 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

9. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys u Polska Bibliografia Naukowa (PBN). URL: https://pbn.nauka.gov.pl/core/#/journal/view/648237294097070b7dded6b3/9b3b60a2-d524-45ec-8e49-95ff3cacdb78 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

10. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/ (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

Реферативно-науковий online журнал

2019, № 2 (25) (березень – квітень 2019 р.)

Засновник, видавець, відповідальний за випуск — Назаров О. А.

Видається за сприяння Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі (ROR 02xc7et08).

Формат А4 (210×297 мм). Гарнітура Source Serif 4. Обсяг 48 с.

Ідентифікатор медіа R40-05509. ISSN 2521-1463 (Online).

Видавник Назаров О. А. Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025.

01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, а/с В-62. Тел. +38 (093) 476-72-60. E-mail: nazarovua@ukr.net

expertize-journal.org.ua